

n é b i h

Termőföldről az asztalig

A közfogyasztásra kerülő elejtett vaddal kapcsolatos élelmiszer-higiéniái ellenőrzések tapasztalatai, valamint az illegális kereskedelem felszámolásának lehetőségei

Dr. Helik Ferenc igazgató

NÉBIH – Kiemelt Ügyek Igazgatósága

Dr. Farkasné dr. Gyurcsó Adrienn elemzési referens

NÉBIH – Kiemelt Ügyek Igazgatósága

NÉBIH:

Szakterületek:

- Állategészségügy és állatvédelem
- Állategészségügyi diagnosztika
- Állatgyógyászati termékek
- Állattenyésztés
- Borászat és Alkoholos Italok
- Erdészet
- Földművelésügy, halászat, vadászat
- Élelmiszer- és takarmánybiztonság
- Növény-, talaj- és agrár-környezetvédelem
- Növénytermesztés, kertészet, vetőmag
- Élelmiszerbiztonsági kockázatértékelés
- Kiemelt ügyek

NÉBIH - Kiemelt Ügyek Igazgatósága

- **Megalakulásának indokai, céljai:** ország teljes területén, egy időben akár több helyszínen ,első fokon eljáró,nagy gyakorlati tapasztalattal rendelkező szakemberek segítségével hatékony fellépés az illegális élelmiszerlánc események esetén. Több megyét, - lakosság széles rétegét érintő eseményekre gyors reagálás.
- **Az igazgatóság összetétele:** élelmiszer-higiénikus,-járványügyi szak-állatorvosok,kertész és agrár mérnökök, jogász,informatikus, volt NAV dolgozók(revizor, bűnügyi nyomozók), volt rendvédelmi dolgozók
- **Munka módszerek:** előzetes adat gyűjtés adatbázisokból,társhatóságok információi, alapos akcióterv, egyidejű lebonyolítás több helyen

- **Elért eredmények számokban:**

551db ellenőrzés

3490 tonna termékkel kapcsolatos intézkedés

1031 tonna megsemmisítése

199.2 millió Ft bírság

8,2 millárd Ft Áfa és adóelkerülés megállapítása

42 millió Ft eljárási díj, ez 7 havi munkabére az Igazgatóságnak

- **Társhatóságokkal való együtt működés:**

- NAV minden szakágával(Bevetési Főigazgatóság, Adó-szakág, Bűnügyi Nyomozók) napi kapcsolat
- ORFK saját összekötő tiszt koordinálja országosan az ellenőrzéseink biztosítását

Az igazgatóság olyan eszközökkel rendelkezik, melyekkel a vállalkozások elektronikusan vezetett adatai lementhetők és visszaélés esetén bizonyítékként felhasználhatók az eljárás során.

Lőtt vaddal kapcsolatos élelmiszer-higiéniai ellenőrzések

Vonatkozó jogszabályok:

852/2004 EK rendelet

853/2004 EK rendelet

854/2004 EK rendelet

2075/2005 EK rendelet

43/2011. (V. 26.) VM rendelet az elejtett vad kezelésének és értékesítésének élelmiszer-higiéniai feltételeiről

Közel 30 ellenőrzés (vadbegyűjtő hely, vadfeldolgozó üzem, vendéglátó egység, kiskereskedelmi egység, nagykereskedelmi egység), kiemelt figyelem a közfogyasztásra szánt lőtt vadnak.

Számos ügy folyamatban.

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

43/2011. (V. 26.) VM rendelet az elejtett vad kezelésének és értékesítésének élelmiszer-higiéniiai feltételeiről

A vadászatra jogosult kötelezettségei

- Tevékenység kezdete/szüneteltetése: **nyilvántartásba vétel**: Élelmiszerlánc-biztonsági és Áeü. Igazgatóság **járási hivatal** (vadászterület helye szerinti; több járást érint: ahol a vadászterület nagyobb hányada található)

írásban!

- **Húsvizsgálat**: gondoskodni kell arról, hogy az elejtett vadat hatósági állatorvos **48 órán** belül a vadbegyűjtő helyen megvizsgálja (pontos elejtési idő!)

Az elejtett vadat, köteles beszállítani a vadbegyűjtő helyre. A hatósági állatorvosi húsvizsgálat csak itt végezhető el, terítéken történő húsvizsgálatra nincs mód.

- **Monitoring programokban** való részvétel (mintavétel)

- **Trichinella vizsgálat** (fogékony fajok), mintavétel (**2075/2005/EK rendelet**) szerint minta laborba juttatása, hat. áo. közreműködés kérése, vizsgálati eredmény megérkezéséig megfelelő hőmérsékleten tárolni

- Előírt **nyilvántartások** vezetése

- legalább 1 **vadbegyűjtő helyet létesíteni** és üzemeltetni

- **Helyes Higiéniai Gyakorlatot** bevezetni és működtetni

- **EU másik tagállamában engedélyezett** vállalkozás **felvásárlás/továbbértékesítés,** vadfeldolgozó irányába

értékesítés esetén: dokumentumok másolata, rendeltetési

hely megadása **szállítást követő 24 órán** belül Élelmiszerlánc-biztonsági és Áeü. Igazgatóságnak

Trichinella vizsgálat , mintavétel (2075/2005/EK szerint)

Trichinella vizsgálat :vaddisznó!

minta laborba juttatása, hat áo. közreműködés kérése, vizsgálati eredmény megérkezéséig megfelelő hőmérsékleten tárolni

Amennyiben az adott vad húsa trichinella parazitát tartalmazhat, biztosítani kell, hogy a hatósági állatorvos laboratóriumi vizsgálat céljára a szükséges mintát levehesse.

A trichinella vizsgálati mintát a vizsgálat elvégzésére alkalmas laboratóriumba kell juttatni. A vizsgálati mintát elszállíthatja a laboratóriumba a vadászatra jogosult, vagy ha erre nincs módja, akkor a laboratóriumba juttatás érdekében a hatósági állatorvos segítségét kérheti.

A trichinella vizsgálat eredményének megérkezéséig a vadászatra jogosultnak kell biztosítani az elejtett vad megfelelő körülmények közötti tárolását.

Nyilvántartások

**A vadászatra jogosult 43/2011. (V. 26.) VM rendelet 5. § (1) d) pontja szerinti éves nyilvántartása a forgalomba hozott elejtett vadakról
(minta)**

Vadászatra jogosult (név, cím):

Vadászatra jogosult kódszáma:

Sorszám	Forgalomba hozatal dátuma	Forgalomba hozott, elejtett vad		Azonosító jel/gyűjtőigazolás sorszáma	Vevő (végső fogyasztót közvetlenül ellátó helyi kiskereskedelmi vagy vendéglátó egység) neve, címe
		Faja	Súlya/darabszáma		

Az előző vadászati évre vonatkozó nyilvántartást a következő év március 20-ig kell eljuttatni a vadászterület helye szerint illetékes megyei élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóságnak.

A vadbegyűjtő helyre vonatkozó nyilvántartás

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

A vadászatra jogosultnak, mint a vadbegyűjtő hely üzemeltetőjének nyilvántartást kell vezetnie a következőkről:

1. a beszállított elejtett vad fajáról,
2. a beszállított elejtett vad darabszámáról,
3. nagyvad esetén a beszállított elejtett vad azonosító jelének sorszámáról,
4. apróvad esetén a beszállított apróvad gyűjtőigazolásának sorszámáról,
5. a beszállítás idejéről (év/hónap/nap/óra),
6. az elejtett vadat beszállító személy nevééről, lakcíméről vagy székhelyéről,
7. az elejtett vad beszállításkor mért termék hőmérsékletéről,
8. a kiszállítás idejéről (év/hónap/nap/óra),
9. az elejtett vadat kiszállító személy nevééről, lakcíméről vagy székhelyéről,
10. az elejtett vad kiszállításkor mért termék hőmérsékletéről, valamint
11. a vadhűtő hőmérsékletéről.

Sorszám	Vad azonosítása			Beszállítás időpontja				A beszállító adatai			Beszállításkor mért maghó (°C)	Kiszállítás időpontja				A kiszállító adatai		Kiszállításkor mért maghó (°C)	Vadhűtő hőmérséklete (°C)	Megjegyzés	
	faj	mennyiség (kg/db)	azonosító jel sorszáma/gyűjtőigazolás sorszáma	év	hónap	nap	óra	név	cím	év		hónap	nap	óra	név	cím					

Vadbegyűjtő hely

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

Bejelentési kötelezettségek: Üzemeltetés/megszüntetés írásban **8 napon** belül **járási hivatalnál.**

- Vadbegyűjtő helyekről nyilvántartás: igazgatóság
- Előírásoknak nem felel meg: szankció

Feltételek:

- a) **megfelelő nagyság**, függesztett tárolás feltételei
- b) **megfelelő hűtő berendezés, hőmérséklet**
- c) **hézagmentes, jól tisztítható, fertőtleníthető** oldalfal és mennyezet; nem rozsdásodó, csúszásmentes padozat
- d) megfelelő fényerősségű világítás
- e) **előtér** megfelelő nagyságú, szilárd burkolattal ellátott
- f) **ivóvíz minőségű víz**
- g) **szennyvíz** zárt elvezetése
- h) **hulladék** elkülönített, zárt tárolása
- i) bekerített helyen
- j) fertőtlenítés feltételei
- k) állati kártevők távoltartása

A vadkísérő jegy

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

A vadkísérő jegy kitöltése:

A képesített vadhúsvizsgálót, vagy hatósági, vagy magán állatorvos saját és az elejtő vadász megállapításai alapján kitölti a vadkísérő jegyet, amennyiben semmilyen a fogyaszthatóságot kizáró, vagy kérdésessé tevő körülmény nem áll fenn.

A vadkísérő jegyre rá kell vezetni az elejtett nagyvad azonosító jelének számát is ugyanis ez fogja a továbbiakban a vad és a kísérő dokumentum összetartozását és így a nyomon követhetőséget biztosítani.

A képezített vadhúsvizsgálók kötelezettségei

Bejelentési kötelezettség: a vadhúsvizsgálói tevékenység befejezését a képzett személynek 8 napon belül be kell jelentenie az illetékes megyei élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóságnak.

A meghatározott **továbbképzéseken** való részvétel.

A képezített vadhúsvizsgálók szankcionálása:

Amennyiben a rendeletben meghatározott rájuk vonatkozó előírásokat megszegik az illetékes megyei élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóságok nyilvántartásukból törlik, engedélyüket visszavonják. Ezek a személyek vadhúsvizsgáló tevékenységet csak egy év letelte után akkor folytathatnak újra, ha vadhúsvizsgálói képzésen ismételten részt vett és sikeres vizsgát tett.

Az ellenőrzések során feltárt leggyakoribb hiányosságok

- **A 43/2011. VM rendelet szerinti tevékenység kezdetét, szüneteltetését, befejezését, üzemeltető változást illetve egyéb változásokat nem jelentik be**
- **A nyilvántartásokat nem, vagy nem a jogszabályban előírt adattartalommal vezetik**
- **Az élelmiszer (lőtt vad) tárolására, szállítására használt egységek, járművek, eszközök nem felelnek meg a higiéniai előírásoknak**
- **A vadbegyűjtő hely nagyságát, felszereltségét, higiéniai állapotát tekintve nem felel meg a jogszabályban előírt feltételeknek**
- **A nyomon követhetőség az élelmiszer előállítás nem minden fázisában biztosított**
- **Az élelmiszerrel foglalkozó személy nincs tisztában a jogszabályban előírt elvárásokkal, így nem tartja be azokat**

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!